

Arvodeskommitténs sammanträde 2025-01-20

Plats och tid: Storskär/Norrskär , kl. 18:00

Kallade: Ledamöter

Underrättade: Ersättare

Vid förhinder: Meddela ersättare och johanna.frunck@vaxholm.se.

Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Nedan listas ärendenummer, namn på ärendet samt föredragande person eller funktion.

1. Justering och fastställande av föredragningslistan
2. A. Pensionsbestämmelser för förtroendevalda Vaxholms stad, Johanna Frunck
3. A. Revidering av Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026, Johanna Frunck

Peter Lindqvist (M)
Ordförande

Johanna Frunck
Sekreterare

Kommunledningskontoret
Johanna Frunck
Kommunsekreterare

Uppdrag översyn av pensionsbestämmelser för förtroendevalda Vaxholms stad

Förslag till beslut

Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på nya pensionsbestämmelser för förtroendevalda i Vaxholms stad.

Sammanfattning

Möjligheten för kommuner att besluta om pensionsbestämmelser för förtroendevalda regleras i 4 kap 16 § kommunallagen. Bestämmelsen är frivillig och kommuner har själva möjligheten att bestämma om och hur pensionsbestämmelser för förtroendevalda ska utformas.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har genom åren haft förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner för lokalt antagande. Regelverken har haft olika benämningar, och anpassats utifrån ändrade förutsättningar i omvärlden. Sedan 2014 benämns SKRs regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. Syftet med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. SKRs förslag har uppdaterats vid flera tillfällen sedan 2014 och i december 2024 skickades det senaste förslaget ut, benämnt OPF-KR 25.

Vaxholms stad tillämpar idag bestämmelser äldre än 2014 benämnda PBF. Den största skillnaden mellan bestämmelserna i PBF och OPF är att PBF endast är tillämplig för förtroendevalda med uppdrag på betydande del av heltid, i Vaxholm endast kommunstyrelsens ordförande, medan bestämmelserna i OPF ska tillämpas för alla förtroendevalda, oavsett uppdragets omfattning. Pensionsgrundande inkomst enligt OPF utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar och innefattar en pensionsavsättning om 6 %.

Mot bakgrund av att ingen översyn av Vaxholms stads pensionsbestämmelser för förtroendevalda har gjorts på lång tid föreslår förvaltningen att arvodeskommittén ger förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på nya pensionsbestämmelser för förtroendevalda i Vaxholms stad.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Behov av finansiering ska inkluderas när förvaltningen återkommer med förslag på nya pensionsbestämmelser.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2024-12-19

Nuvarande pensionsbestämmelser för förtroendevalda PBF

SKRs förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 25

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Kansliet

För kännedom:

Liselott Lundmark kommunledningskontoret

Annette Illes

2024-10-31

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Ärendenr: SKR2024/01212

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat

att anta föreslagna revideringar i OPF-KL18 gällande § 5 pensionsavgifter,

att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25,

att informera samtliga kommuner och regioner om ändringarna,

att uppdra åt kansliet att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Sammanfattning

Paragraf 5 i OPF-KL18 revideras för att följa samma nivå för pensionsavgifter som tjänstepensionsavtalet AKAP-KR och byta namn till OPF-KR 25.

Ärendebeskrivning

SKR (och tidigare Kommunförbundet och Landstingsförbundet) har genom åren haft ett förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner m.m. för lokalt antagande. Regelverken har haft olika benämningar, och anpassats utifrån ändrade förutsättningar i omvärlden.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk **OPF** – förslag till **bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda**. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till

de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Dåvarande SKL:s styrelse beslöt i § 157/2018-09-14 att anta OPF-KL 18. Nivån för pensionsavgift följde dåvarande tjänstepensionsavtal AKAP-KL.

Sedan den 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF.

Kansliet ska under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Ett antal mindre justeringar av redaktionell karaktär har också gjorts.

Regelverket redovisas i **bilaga 1**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 25)

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KR 25 innehåller omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. OPF-KR 25 antas lokalt av fullmäktige inom kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 25 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser
  - Lokal pensionsmyndighet
  - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
2. Omställningsstöd
  - Aktiva omställningsinsatser
  - Ekonomiskt omställningsstöd
  - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. Pensionsbestämmelser
  - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
  - Sjukpension
  - Efterlevandeskydd
4. Familjeskydd

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB .

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd ålderspension
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller

föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar.

Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna

- b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionsyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

2001-06-15

**Bestämmelser
om pension och avgångsersättning
för förtroendevalda**

**hos _____ kommun
enligt beslut _____**

I lydelse fr.o.m. 2003-01-01

Pensionsbestämmelser

§ 1 Giltighetsområde m.m.

Mom. 1

Dessa pensionsbestämmelser, fortsättningsvis benämnda PBF, gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § Kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen:

- a) på heltid, eller
- b) på betydande del av heltid.

PBF gäller vidare för den som tidigare varit förtroendevald hos kommunen och på grund härav är berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

Vissa definitioner

Med **förtroendevald** avses den för vilken PBF gäller.

Med **pensionsmyndighet** avses den nämnd som enligt kommunfullmäktiges beslut har i uppdrag att tolka och tillämpa PBF.

Med **prisbasbelopp** respektive **förhöjt prisbasbelopp** avses basbelopp enligt 1 kap. 6 § i Lagen om allmän försäkring (AFL).

Mom. 2

PBF gäller inte för:

- a) förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag har rätt till egenpension på grund av anställning eller annat uppdrag eller uppnått 65 års ålder, eller
- b) den som under förtroendevalds frånvaro från uppdraget fullgör dennes åligganden.

Anmärkning till a)

Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.

Kommunfullmäktige kan för särskilt fall besluta att PBF skall gälla och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

Mom. 3

PBF upphör att gälla för förtroendevald, då denne frånträder sitt pensionsgrundande uppdrag utan att bli berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

Får förtroendevald vid avgången rätt till pensionsförmån enligt PBF, fortsätter PBF att gälla för den förtroendevalde i de avseende som berör pensionsförmånen.

Anmärkning

Med "rätt till pensionsförmån" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till pensionsförmån om ansökan härom ingivits.

Mom. 4

Förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan rätt till egenpension enligt PBF har rätt till **efterskydd** under 270 kalenderdagar.

Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension eller efterlevandepension föreligger, om under nämnda tid uppstår förhållande, som vid ett fortsatt innehav av uppdraget skulle ha givit rätt till sådan förmån.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om – vid den tidpunkt som ovannämnda förhållande uppstått – den förtroendevalde erhållit anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt och det för den förtroendevalde föreligger rätt till pensionsförmån på grund av denna anställning eller detta uppdrag.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Mom. 1

Pensionsförmåner enligt PBF är:

- a) egenpension
- ålderspension
- sjukpension
- visstidspension

b) efterlevandepension

- efterlevandepension till vuxen
- kompletterande änkepension
- barnpension

c) livränta.

Mom. 2

Utfästelser om egenpension sker enligt **bruttopensionsprincipen**. Detta innebär att i pensionen inräknas förmåner enligt socialförsäkring eller därmed jämförlig anordning.

Då rätt till såväl egenpension som socialförsäkringsförmån föreligger, skall pensionen omräknas till ett nettobelopp, s.k. **nettofixering**. Närmare bestämmelser härom finns i § 14.

Den del av bruttopensionsförmånen som återstår – i förekommande fall efter nettofixering – kallas **kompletteringspension**.

Anmärkning

I mom. 2 avsedd socialförsäkringsförmån skall inräknas även om den inte utgetts, om orsaken härtill varit att i lag (motsvarande) förutsatt framställning inte gjorts eller den förtroendevalde eljest underlåtit att iaktta gällande föreskrifter.

Mom. 3

Om den förtroendevalde under sin uppdragstid eller under tid som visstidspension utbetalas samtidigt intjänat pensionsrätt enligt kommunala pensionsbestämmelser, som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer, skall sådan pensionsrätt avräknas från ålderspensionens eller sjukpensionens nettobelopp eller efterlevandepensionen.

Anmärkning

Avräkningen sker normalt per kalendermånad. Om den andra pensionsrätten utges under annan utbetalningsperiod eller helt eller delvis i form av engångsersättning, kan pensionsmyndigheten besluta om annan avräkningsperiod. Avräkningsbeloppet bestäms i sådant fall enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Om den andra pensionsrätten inte utbetalas på grund av att den förtroendevalde inte ansökt härom, kan ändå pensionsmyndigheten bestämma att avräkning skall ske med vad som skulle ha kunnat utbetalas.

§§ 3 och 4

(Bestämmelser motsvarande §§ 3 och 4 i PA-KL finns inte.)

§ 5 Pensionsgrundande tid och tidsfaktor

Mom. 1

För hel pension erfordras att den pensionsgrundande tiden är minst 12 år.

Pensionsgrundande tid utgörs av uppdragstid varunder PBF gällt för den förtroendevalde hos kommunen.

Mom. 2

Tidsfaktorn är kvoten mellan pensionsgrundande tid och 12 år, dock högst talet 1.

§ 6 Medförd pensionsrätt

Gäller inte fr.o.m. 2003-01-01.

§ 7 Pensionsgrundande inkomst och årspoäng

Mom. 1

Pensionsgrundande inkomst beräknas för kalenderår och utgörs av den förtroendevaldes årsarvode samt sådana andra under kalenderåret i det (de) pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar, som inte utgör traktamente eller kostnadsersättning.

Har den förtroendevalde under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall eller arbetsskada eller under ledighet för vård av barn fått vidkännas avdrag från sitt arvode skall den pensionsgrundande inkomsten enligt föregående stycke höjas med vad sålunda avdragits.

Anmärkning

Med "ledighet för vård av barn" avses ledighet i motsvarande omfattning som följer av Föräldraledighetslagen.

Mom. 2

För varje kalenderår beräknas en **årspoäng**, som utgör kvoten mellan pensionsgrundande inkomst enligt mom. 1 och det förhöjda prisbasbeloppet för samma år. Årspoäng beräknas inte för sådant år då den pensionsgrundande inkomsten är noll.

§ 8 Beräkningstidpunkt, beräkningsår och årsmedelpoäng

Mom. 1

Med **beräkningstidpunkt** avses den tidigaste tidpunkt då den förtroendevalde:

- a) uppnår utgången av månaden innan varunder den förtroendevalde fyller 65 år,
- b) avgår med rätt till visstidspension, sjukpension eller livränta, eller
- c) avlider.

Med **beräkningsår** avses det kalenderår varunder beräkningstidpunkten infaller.

Mom. 2

Med **årsmedelpoäng** avses medelvärdet av de två årspoängen som närmast föregår beräkningsåret.

Om den förtroendevalde inte innehaft uppdrag under hela nämnda två åren eller om uppdragen varit i varierande omfattning avgör pensionsmyndigheten hur årsmedelpoängen skall beräknas.

§ 9 Ålderspension

Mom. 1

Ålderspension utges efter ansökan till förtroendevald tidigast fr.o.m. den månad varunder den förtroendevalde fyller 65 år och som då avgår från pensionsgrundande uppdrag eller som intill dess haft rätt till visstidspension eller sjukpension.

Anmärkning

Med "rätt till visstidspension eller sjukpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till visstidspension eller sjukpension om ansökan härom ingivits.

Mom. 2

Ålderspension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 1	1 – 3	3 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	96	70	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **bruttopen-sionspoäng**.

Ålderspensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 10 Visstidspension

Mom. 1

Visstidspension utges efter ansökan till förtroendevald som efter 50 men före 65 års ålder uppfyller nedan angivna villkor:

- a) uppdraget upphör vid utgången av mandatperioden, eller
- b) uppdraget upphör före mandatperiodens utgång av annan anledning än återkallelse enligt 4 kap. 10 § Kommunallagen och den förtroendevalde har innehaft sitt uppdrag i minst 36 kalendermånader eller, om uppdrags-

tiden är mindre än 36 månader, den förtroendevalde har innehaft uppdrag under två på varandra följande mandatperioder.

Vad som sägs i föregående stycke gäller inte under sådan tid som den förtroendevalde har rätt till sjukpension enligt § 11.

Om kommunfullmäktige har återkallat ett uppdrag för en förtroendevald med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell visstidspension eller att denna rätt helt skall upphöra. Om uppdraget har upphört av annan anledning än återkallelse och det visar sig att fullmäktige senare hade kunnat återkalla uppdraget med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell visstidspension eller att denna rätt helt skall upphöra.

Rätten att uppbära visstidspension upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommunen. Om den förtroendevalde avgår från detta senare uppdrag före 65 års ålder utges på nytt visstidspension. I sådant fall skall visstidspensionen beräknas med hänsynstagande till den totala uppdragstiden i pensionsgrundande uppdrag samt med senaste avgång från uppdraget som beräkningstidpunkt enligt § 8.

Visstidspension utges från avgången intill den månad fr.o.m. vilken ålderspension enligt den förtroendevaldes ansökan skall börja utges, dock längst intill den månad varunder den förtroendevalde fyller 67 år.

Kommunfullmäktige kan i särskilt fall – utöver vad som följer av villkoren ovan – besluta att utge visstidspension och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

Pensionsmyndigheten kan, efter ansökan från den förtroendevalde, besluta att i stället för visstidspension skall föreligga rätt till livränta enligt § 15.

Mom. 2

Visstidspension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **bruttopen-
sionspoäng**.

Visstidspensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Har den förtroendevalde förvärvsinkomst skall vistidspensionen minskas med 75 % av sådan inkomst multiplicerad med tidsfaktorn. Från minskningen undantas dock dessförinnan ett belopp som för månad räknat motsvarar en tolfedel av X gånger det prisbasbelopp som gäller för det år utbetalningen av vistidspensionen avser.

Beträffande vistidspension som beviljats deltidssysselsatt förtroendevald eller i annat särskilt fall avgör pensionsmyndigheten i vilken omfattning pensionen skall minskas på grund av den förtroendevaldes förvärvsinkomst efter avgången.

Anmärkning

Med förvärvsinkomst avses dels sådana inkomstslag som anges i 11 kap. 2 och 3 §§ i AFL, dels annan förmån – t.ex. sjuklön, sjukpenning, tjänstepensionsförmån eller ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring – som avser att ersätta inkomst av anställning eller annat förvärvsarbete. I förekommande fall beaktas härvid värdet av att förmånen är skattefria.

Vad som sägs i § 14 mom. 1 sjunde och åttonde styckena skall gälla vid tillämpningen av detta moment. Ovan nämnd minskning görs inte om samordning skall ske enligt § 2 mom. 3 eller § 14 i PBF.

Beräkning av vistidspension med hänsyn till bestämmelserna i mom. 4 verkställs normalt månadsvis på grundval av uppgift från den förtroendevalde om förväntade inkomster. Pensionsmyndigheten kan dock efter dennes hörande fastställa annan avräkningsperiod.

Mom. 4

Den förtroendevalde är skyldig att enligt pensionsmyndighetens anvisningar lämna uppgifter om sådana inkomstförhållanden som kan påverka samordningen med vistidspensionen.

§§ 11 och 12

(Bestämmelser motsvarande §§ 11 och 12 i PA-KL finns inte.)

§ 12 a Sjukpension

Mom. 1

Sjukpension utges efter ansökan till förtroendevald som får rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL och som en följd härav med stöd av 4 kap. 9 § Kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång eller av samma skäl inte omväljes.

Anmärkning

Rätt till sjukpension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL. Upphör rätten till förtidspension eller sjukbidrag upphör också rätten till sjukpension. Kommunfullmäktige kan för särskilt fall besluta att fortsätta att utge sjukpensionen dock längst intill utgången av månaden innan varunder den förtroendevalde fyller 65 år.

Mom. 2

Sjukpension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 1	1 – 3	3 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	96	70	65	32,5	0

Summan härav kallas **bruttopensionspoäng**.

Sjukpensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Vad som sägs i § 10 mom. 3 och 4 om samordning med förvärvsinkomster skall även gälla för sjukpensionen.

§ 13 Efterlevandepension till vuxen

Mom. 1

Rätt till efterlevandepension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till efterlevandepension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Efterlevandepension utges efter ansökan till efterlevande make, som stadigvarande sammanbodde med den förtroendevalde vid dennes död om den efterlevande:

- a) vid dödsfallet även stadigvarande sammanbodde med barn under 12 år, som stod under vårdnad av makarna eller endera av dem, eller
- b) oavbrutet hade sammanbott med den förtroendevalde under en tid av minst fem år fram till tidpunkten för dödsfallet.

Om den efterlevande samtidigt äger rätt till efterlevandepension enligt ovan och familjepension enligt bestämmelserna i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 skall endast den sistnämnda förmånen utges.

Med efterlevande make likställs i denna paragraf den som utan att vara gift stadigvarande sammanbodde med en icke gift man eller kvinna vid dennes död och som tidigare har varit gift med eller har eller har haft eller då väntade barn med denne. Med efterlevande make likställs även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Rätten till efterlevandepension upphör om den förmånsberättigade ingår äktenskap. Detsamma gäller om den förmånsberättigade stadigvarande sammanbor med någon som denne har varit gift med eller har eller har haft barn med.

Efterlevandepension utges under 5 år.

Mom. 2

Efterlevandepension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	15	7,5	0

Summan härav kallas **efterlevandepensionspoäng**.

Efterlevandepensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera efterlevandepensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 13 a Kompletterande änkepension

Mom. 1

Rätt till kompletterande änkepension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till kompletterande änkepension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Kompletterande änkepension utges efter ansökan till efterlevande make om följande villkor är uppfyllda:

- a) för den förtroendevalde har 1991-12-31 och därefter fortlöpande fram till dödsfallet gällt PRF-KL, PBF, PA-KL eller PFA hos kommun eller motsvarande pensionsbestämmelser,

- b) den efterlevande har rätt till tilläggspension i form av änkepension enligt AFL:s övergångsbestämmelser, och
- c) årsmedelpoängen överstiger talet 7,5.

Anmärkning till a)

Med "PA-KL eller PFA" avses kollektivavtal om pension enligt Svenska Kommunförbundets rekommendationer.

Kompletterande änkepension utges för sådan tid som tilläggspension i form av änkepension enligt AFL:s övergångsbestämmelser utges. Om den förmånsberättigade är född 1945 eller senare utges dock kompletterande änkepension längst intill 65 års ålder.

Mom. 2

Vid tillämpning av § 5 gäller följande undantag vid beräkning av kompletterande änkepension:

- a) om den förmånsberättigade är född 1944 eller tidigare tillgodoräknas pensionsgrundande tid intill utgången av månaden före den, varunder den förtroendevalde skulle ha fyllt 65 år, eller
- b) om den förmånsberättigade är född 1945 eller senare tillgodoräknas pensionsgrundande tid längst till och med 1991-12-31.

Mom. 3

Kompletterande änkepension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	0	24	12	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **änkepensionspoäng**.

Kompletterande änkepension utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera änkepensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 13 b Barnpension

Mom. 1

Rätt till barnpension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller som efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkingar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till barnpension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Barnpension utges efter ansökan till barn eller adoptivbarn intill dess barnet fyllt 18 år, dock inte barn som vid den förtroendevaldes död var adopterat av annan än den förtroendevaldes make. Barnpension utges även till barn som fyllt 18 år om barnet bedriver studier som ger rätt till barnpension enligt AFL, dock längst till och med juni månad det år då barnet fyller 20 år.

Rätt till barnpension har även sådant utländskt barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptionssyfte.

Mom. 2

Barnpension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	10	28	14	0

Summan härav kallas **barnpensionspoäng**.

Barnpension utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera barnpensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Är de förmånsberättigade barnen flera skall barnpensionen multipliceras med nedan angivna faktorer:

Antal barn	2	3	4	5 eller flera
Faktor	1,4	1,6	1,8	2,0

Det uppräknade pensionsbeloppet fördelas lika mellan barnen.

Mom. 4

Har förmånsberättigat barn framställt anspråk på barnpension efter det att sådan pension börjat utbetalas, skall redan utbetalt pensionsbelopp inte omfördelas.

§ 14 Samordning med socialförsäkringsförmåner m.m.

Utarbetas senare efter det att pågående avtalsförhandlingar om ändringar i PA-KL avslutats. Det förutsätts att bestämmelserna kommer att bli likalydande med ny lydelse av PA-KL § 14.

§ 15 Livränta

Mom. 1

Rätt till livränta föreligger om:

- a) den förtroendevalde innehaft sitt pensionsgrundande uppdrag sedan minst tre år, och
- b) avgått från detta uppdrag utan att ha rätt till egenpension enligt PBF.

Anmärkning till b)

Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.

Pensionsmyndigheten kan, efter ansökan från den förtroendevalde, besluta att i stället för visstidspension skall föreligga rätt till livränta.

Mom. 2

Livränta utges efter ansökan från och med den månad, varunder den förtroendevalde fyller 65 år.

Mom. 3

Vid tillämpning av § 5 gäller följande undantag vid beräkning av livränta:

- a) tidsfaktorn är kvoten mellan den i § 5 framräknade tiden och 30 år dock högst talet 1.

Mom. 4

Livränta beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	10	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn. Resultatet kallas **livräntepoäng**.

Livräntan utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera livräntepoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 16 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Mom. 1

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död skall gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ Lagen om försäkringsavtal.

§ 17 Tidpunkt för ändring av pensionsförmån

Pensionsförmån utges respektive ändras från och med den kalendermånad vid vars ingång förutsättningarna härför föreligger. Pensionsförmån upphör att utges med den kalendermånad, under vilken förutsättningarna för förmånen bortfaller.

§ 18 Ändringar av och tillägg till PBF

Förtroendevald är skyldig underkasta sig de ändringar av och de tillägg till PBF, som kommunfullmäktige beslutar.

§ 19 Meddelande om pensionsförmån m.m.

Pensionsmyndigheten lämnar förtroendevald eller förmånsberättigad skriftligt meddelande om pensionsförmån då förutsättningar för beräkning av sådan förmån föreligger.

Sådant meddelande lämnas senast då förmånen skall utges, dock att besked om rätt till livränta lämnas då ansökan härom gjorts.

§ 20 Uppgiftsskyldighet m.m.

Mom. 1

Förtroendevald och förmånsberättigad är skyldiga att utan onödigt dröjsmål enligt anvisning av pensionsmyndigheten till denna lämna de uppgifter, som erfordras för bedömning av rätten till pensionsförmån och omfattningen av de förmåner som skall utges.

Mom. 2

Förtroendevald som har rätt till förmån som avses i § 2 mom. 3 eller § 14 skall utan anfordran göra anmälan därom till pensionsmyndigheten.

Mom. 3

Ansökan om pensionsförmån skall göras skriftligen enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Rätt till visstidspension föreligger högst för sex månader före det att ansökan inkommit. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag härifrån.

Mom. 4

Förtroendevald eller förmånsberättigad som inte fullgör skyldigheter enligt mom. 1–2 förverkar rätten till utgående pensionsförmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp för mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag härifrån.

Mom. 5

Förtroendevald och förmånsberättigad som vistas eller är bosatta utom riket är skyldiga att på anfordran förete bevis som styrker att rätt till pensionsförmån alltså föreligger.

§ 21 Utbetalning av pensionsförmån

Mom. 1

Pensionsförmån utbetalas som månadsbelopp, vilket utgör en tolfedel av förmånens årsbelopp.

Mom. 2

Pensionsförmån enligt PBF utbetalas vid samma tidpunkt som gäller för utbetalning av pensionstagarens pension enligt AFL eller skulle ha gällt om pensionstagaren för månaden ifråga ägt rätt till sådan pension.

Ålderspension, efterlevandepension eller livränta kan efter den förtroendevaldes eller den förmånsberättigades hörande utbetalas såsom engångsersättning. Vid utbetalning av ålderspension skall även utbetalas kapitalvärdet av efterlevandepension. Om inte pensionsmyndigheten beslutar annat kan pensionsförmån utbytas mot engångsersättning om kapitalvärdet är högst 150 % av prisbasbeloppet året före det år utbetalning av pensionsförmånen börjar. Beräkning av kapitalvärden sker enligt tillämpningsföreskrifterna till § 21 i PA-KL med tillhörande beräkningsregler.

Mom. 3

Har förtroendevald eller förmånsberättigad erhållit pensionsförmån obehörigen eller med för högt belopp och har detta orsakats genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har

förtroendevald eller förmånsberättigad i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, skall det för mycket uppburna beloppet återbetalas.

Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 22   Avrundningsregler

Pensionsgrundande inkomst, pensionsförmåns årsbelopp och belopp som skall utbetalas avrundas till helt krontal.

Tidsfaktor, årspoäng, årsmedelpoäng, bruttopensionspoäng, efterlevandepensionspoäng, änkepensionspoäng, barnpensionspoäng och livräntepoäng avrundas till tre decimaler.

Avrundning sker med s.k. kommersiell avrundning (SIS normer).

Anmärkning

Kommersiell avrundning innebär t.ex. att 50 öre avrundas till en krona.

§ 23

(Bestämmelser motsvarande § 23 i PA-KL finns inte.)

Övergångsbestämmelser till PBF

till § 5 mom. 1 (om pensionsgrundande tid)

Uppdragstid som den förtroendevalde ägt tillgodoräkna enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31 medräknas i samma omfattning i den pensionsgrundande tiden enligt PBF.

till § 6 (om medförd pensionsrätt)

Medförd pensionsrätt som den förtroendevalde ägt tillgodoräkna enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31 medräknas i den pensionsgrundande tiden för ålderspension eller kompletterande änkepension enligt följande bestämmelser.

Mom. 1

Har förtroendevald i anställning eller i annat uppdrag som kommunalt förtroendevald förvärvat pensionsrätt, som i sin helhet intjänats före 2003-01-01, skall den förtroendevalde tillgodoräknas pensionsgrundande tid – **tidssamordning** – på grund av sådan pensionsrätt i den omfattning som anges i mom. 2.

Anmärkning

Även om efterlevandepension enligt §§ 13 och 13 b beräknas utan hänsyn till tidsfaktorn skall bestämmelserna om tidssamordning enligt övergångsbestämmelser till § 6 tillämpas.

Tidssamordning förutsätter att kommunen tillgodogör sig den medförda pensionsrätten i den omfattning som anges i mom. 3. Tidssamordningen sker från och med den tidpunkt då pensionsförmån enligt PBF skall utges.

Mom. 2

Som pensionsgrundande tid enligt mom. 1 tillgodoräknas den förtroendevalde uppdragstid och tid i anställning enligt följande.

Anmärkning

Anställningstid tillgodoräknas med 12/30 om fråga inte är om tid i särskilt visstidsförordnande.

a) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer för anställda

Tid i anställning efter 1984-12-31 tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om tiden tillgodoräknats enligt i rubriken angivna bestämmelser. Pensionsgrundande tid enligt PFA skall i fråga om tid under ledighet beräknas med tillämpning av vad som sägs i § 5 mom. 2 PA-KL.

Tid i anställning före 1985-01-01 tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om anställningstiden beaktats för tjänstetidstillgodoräkning enligt PAK (motsvarande). I fråga om avdrag för ledighet skall i stället för bestämmelserna i § 5 mom. 3 PAK (motsvarande) gälla vad som sägs i § 5 mom. 2. PA-KL.

Anmärkning

Med PFA, PA-KL och PAK avses ovan kollektivavtal om pension enligt Svenska Kommunförbundets rekommendationer.

b) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer för förtroendevalda

Uppdragstid som kommunalt förtroendevald tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om tiden tillgodoräknats enligt i rubriken angivna bestämmelser.

c) Statliga pensionsbestämmelser

Tid i anställning tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om anställningstiden beaktats för tjänstårsberäkning enligt statliga pensionsbestämmelser. Härvid skall i fråga om ledigheter gälla vad som sägs i § 5 mom. 2 PA-KL.

Anmärkning 1

Med "statliga pensionsbestämmelser" avses pensionsavtalet PA-91, äldre statligt pensionsavtal (PA), förordningen (1991:1427) om tjänstepension för vissa arbetstagare med icke-statlig anställning, statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR), tidigare för statlig arbetstagare gällande pensionsreglementen, 1919 och 1949 års SPA-reglementen samt även de pensionsbestämmelser som från och med 1960-01-01 gäller för arbetstagare hos allmän försäkringskassa.

Anmärkning 2

Arbetstagare i anställning inom statlig verksamhet, som övertagits av kommun, får tillgodoräkna anställningstid även före 28 års ålder, som skulle ha beaktats för pension enligt de statliga pensionsbestämmelserna.

d) Avtal om plan för industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän mellan SAF och PTK (ITP-planen) samt pensionsplaner i huvudsaklig överensstämmelse med ITP-planen

Tid – även före 28 års ålder – som ligger till grund för fribrev tillgodoräknas som pensionsgrundande tid.

e) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med PA-KL eller med tidigare gällande kommunala pensionsbestämmelser

Tid som grundar rätt till livränta (fribrev) tillgodoräknas som pensionsgrundande tid med tillämpning av bestämmelserna under a) ovan.

f) Andra pensionsbestämmelser

Pensionsgrundande tid tillgodoräknas enligt värderingsregler i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL.

Mom. 3

Föreligger i fall, då tidssamordning enligt mom. 1 skall ske, rätt till förmån som motsvarar livränta enligt PBF på grund av den i tidigare anställning eller uppdrag förvärvade pensionsrätten, skall denna pensionsrätt tillgodogöras kommunen enligt nedan angivna regler.

Anmärkning

Med "förmån som motsvarar livränta enligt PBF" avses t.ex. livränta enligt PA-KL eller äldre kommunala pensionsbestämmelser, livränta enligt statliga pensionsbestämmelser eller förmån på grund av pensionsförsäkring (fribrev).

- a)** Pensionsrätt enligt mom. 2 a) skall i sin helhet tillfalla kommunen.
- b)** Pensionsrätt enligt mom. 2 b)–f) skall i sin helhet avräknas från motsvarande pensionsförmån enligt PBF. Avräkningen sker normalt per kalendermånad. Avräkningsbeloppet bestäms enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler. Om den medförda pensionsrätten helt eller delvis utbetalas i form av engångsbelopp, kan pensionsmyndigheten besluta om annan avräkningsperiod. Beträffande medförd familjepensionsrätt sker avräkningen dock endast under tid som efterlevandepension enligt PBF utbetalas.

Har förmån enligt a) ovan tillfallit kommunen skall kompletteringspensionen, efterlevandepensionen eller livräntan bestämmas så att dess värde uppgår till minst värdet av den medförda förmånen. Värdet av den medförda förmånen

bestäms enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Mom. 4

Kan kommunen inte helt tillgodogöra sig den medförda pensionsrätten enligt mom. 3 skall den pensionsgrundande tiden enligt mom. 2 minskas i den omfattning som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Mom. 5

Förtroendevald och förmånsberättigad är skyldiga att medverka till att sådan pensionsrätt som avses i mom. 3 kan tillfalla kommunen.

till § 10 mom. 1 (om rätt till visstidspension)

Villkoret ”efter fyllda 50 år” gäller inte för förtroendevald som omfattats av bestämmelser om visstidspension enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31.

till § 12 a mom. 1 (om rätt till sjukpension)

Sjukpension utges till förtroendevald som inte fyllt 65 år och som med stöd av 4 kap. 9 § Kommunallagen på grund av sjukdom befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång eller av samma skäl inte omväljes, om den förtroendevalde omfattats av PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31.

till § 13, § 13 a och § 13 b (om familjepension)

Bestämmelserna om familjepension i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 gäller alltså om den förtroendevalde tillträtt sitt uppdrag före 1992-01-01 och den förmånsberättigade 1991-12-31 var gift med den förtroendevalde eller den förmånsberättigade är barn eller adoptivbarn till den förtroendevalde.

Vid beräkning och utbetalning av familjepension enligt föregående stycke skall bestämmelserna i PRF-KL före 1992-01-01 fortsätta att gälla för den förmånsberättigade i de avseenden som berör familjepension.

Anmärkning

Att fränskild hustru under vissa villkor äger rätt till familjepensionsförmån framgår av övergångsbestämmelserna till § 13 mom. 1 i PRF-KL i tidigare lydelse

**till § 14 mom. 1 och mom. 3–5
(om samordning mellan allmän pension och familjepension)**

Om övergångsbestämmelserna till § 13, § 13 a eller § 13 b blir tillämpliga på den förtroendevalde gäller följande.

Utarbetas senare efter det att pågående avtalsförhandlingar om ändringar i PA-KL avslutats. Det förutsätts att bestämmelserna kommer att bli likalydande med ny lydelse av övergångsbestämmelser till PA-KL § 14.

**till § 15
(om familjelivränta)**

Bestämmelserna om familjelivränta i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 gäller alltjämt om den förtroendevalde tillträtt sitt uppdrag före 1992-01-01 och den förmånsberättigade 1991-12-31 var gift med den förtroendevalde eller den förmånsberättigade är barn eller adoptivbarn till den förtroendevalde.

Vid beräkning och utbetalning av familjelivränta enligt föregående stycke skall bestämmelserna i PRF-KL före 1992-01-01 fortsätta att gälla för den förmånsberättigade i de avseenden som berör familjelivräntan.

Bestämmelser om avgångsersättning

§ 1 Giltighetsområde

Mom. 1

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevald för vilken gällt PBF intill avgången från uppdraget och som inte får rätt till visstidspension enligt PBF enbart på grund av att åldersvillkoret 50 år inte är uppfyllt.

§ 2 Avgångsersättning

Mom. 1

Avgångsersättning utges efter ansökan till förtroendevald från avgången.

Avgångsersättning utbetalas beroende på uppdragstid och ålder vid avgången längst under följande tider:

Uppdragstid i månader	Inte fyllt 40 år	Fyllt 40 men inte 50 år
mindre än 72	1 år	1 år
72 men mindre än 96	2 år	2 år
96 men mindre än 120	2 år	3 år
120 men mindre än 144	2 år	4 år
144 eller mer	2 år	5 år

Rätten att uppbära avgångsersättning upphör:

- a) om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med pensionsrätt hos kommunen,
- b) om den förtroendevalde får rätt till egenpension enligt PBF, eller

c) vid utgången av månaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.

Om kommunfullmäktige har återkallat ett uppdrag för en förtroendevald med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell avgångsersättning eller att denna rätt helt skall upphöra. Om uppdraget har upphört av annan anledning än återkallelse och det visar sig att fullmäktige senare hade kunnat återkalla uppdraget med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell avgångsersättning eller att denna rätt helt skall upphöra.

Mom. 2

Underlaget för avgångsersättning utgörs av den förtroendevaldes årsarvode vid avgången.

Avgångsersättningens nivå:

Underlag (uttryckt i antal förhöjda basbelopp)	0 – 20	20 – 30
Nivå i % under första utbetalningsåret	80	40
Nivå i % därefter	70	35

Mom. 3

Vad som sägs i PBF § 10 mom. 3 och 4 om samordning med förvärvsinkomster skall även gälla för avgångsersättningen.

I övrigt gäller bestämmelserna i PBF i tillämpliga delar.

Kommunledningskontoret
Johanna Frunck
Kommunsekreterare

Revidering av Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

Förslag till beslut

Arvodeskommittén föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Reviderat arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026 antas

Sammanfattning

Förvaltningen har uppmärksammat att Vaxholms stads bestämmelser i "Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026" gällande ersättning för förlorad arbetsinkomst inte överensstämmer med kommunallagen.

Av 4 kap. 12 § kommunallagen framgår att förtroendevalda har rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar när de fullgör sina uppdrag. Till skillnad från bestämmelserna i kommunallagen kring till exempel ersättning för sammanträden och pensionsbestämmelser är bestämmelsen tvingande och kommuner är skyldiga att på begäran av den förtroendevalda ersätta förlorade arbetsinkomster. Av förarbetena till bestämmelsen tydliggörs att den för kommun tvingande ersättningen för förlorad arbetsinkomst med mera och den av kommun frivilligt beslutade ersättningen i form av till exempel ersättning för sammanträden behöver vara separerade (jfr. prop. 1990/91:117 s. 65–67).

Av Vaxholms stads arvodesreglemente framgår att ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att den förtroendevalde inte fått sammanträdesarvode för tiden och att för förtroendevald som erhåller årsarvode utbetalas ersättning för förlorad arbetsinkomst endast för tid som överstiger det av kommunen arvoderade timantalet.

Utifrån att bestämmelserna i reglementet inte överensstämmer med kommunallagen ser förvaltningen ett behov av att revidera reglementet i de delar som rör ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Sedan arvodesreglementet antogs har förvaltningen vid två tillfällen överlämnat frågor om tolkning till kommunstyrelsens arbetsutskott (se handlingar i ärendet).

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut tillämpas som en del av reglementet och i reviderat arvodesreglemente har tolkningarna därför inarbetats.

Enligt praxis antar kommunfullmäktige reviderat arvodesreglemente inför ny mandatperiod. Arbetsättet säkerställer att förtroendevalda inte beslutar om arvoden för egna uppdrag. Eftersom de ändringar förvaltningen nu föreslår är för att säkerställa efterlevnad av lag och inte rör storlek på enskilda arvoden ser förvaltningen inga svårigheter med att kommunfullmäktige antar reviderat reglemente under pågående mandatperiod. Finns det önskemål om andra ändringar i reglementet föreslår förvaltningen att dessa tas med när arbetet med reviderat arvodesreglemente inför ny mandatperiod påbörjas.

I förslag till reviderat reglemente är ändringar markerade enligt följande:

Rödmarkering: Borttagen text

Grönmarkering: Tillagd text

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Förslag till beslut kan innebära en viss kostnadsökning för ersättning för förlorad arbetsinkomst. Finansiering är inom ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2024-12-10

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026- Revidering 2025

Protokollsutdrag KSAU 2023-03-15/§ 17

Protokollsutdrag KSAU 2024-01-17/§ 9

Kopia på beslutet till:

För åtgärd:

Kansliet

För kännedom:

HR

**VAXHOLMS
STAD**

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

**Beslutad av kommunfullmäktige i Vaxholms stad
XXXX-XX-XX, § X**

Innehåll

1. PRINCIPER FÖR ARVODERING.....	3
2. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	3
1 § Förtroendevalda som omfattas av bestämmelserna	3
2 § Arvodesberättigade sammanträden med mera	3
3. FASTA ARVODEN	4
3 § Årsarvoden	4
4 § Särskilda bestämmelser avseende kommunalrådet	4
5 § Arvode till förtroendevalda som har uppdrag som ordförande/vice ordförande i nämnd/styrelse och utskott som hör till denna	4
6 § Reducering av årsarvode i vissa fall m.m.	4
7 § Kommunal pension	5
4. SAMMANTRÄDESVARVODE OCH ERSÄTTNINGAR.....	5
8 § Arvode för sammanträden	5
9 § Ersättning för kostnader för resor	5
10 § Ersättning för kostnader för barntillsyn.	5
11 § Ersättning för kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	5
12 § Ersättning för särskilda kostnader för funktionshindrad	6
13 § Ersättning för övriga kostnader	6
14 § Ersättning för kompetensutveckling	6
15 § Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner	6
5. UTBETALNING OCH TOLKNING	6
16 § Hur man begär ersättning	6
17 § Tolkning av bestämmelserna i arvodesreglementet	7
18 § Utbetalning och återkrav	7

1. PRINCIPER FÖR ARVODERING

Utöver vad som stadgas i Kommunallagen 4 5 kap. avseende förmåner, gäller följande principer för arvodering av förtroendevalda i Vaxholms Stad.

Med förtroendevalda avses i Kommunallagen; ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, nämnder och de beredningar som fullmäktige och nämnder tillsätter. Reglementet omfattar även partiernas gruppleddare i kommunfullmäktige och i förekommande fall även justeringsperson.

Arvoden för förtroendevalda syftar till att ge skälig ersättning för förväntat utfört arbete. Åligganden för nämndordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande, nämndledamöter och ersättare, gruppleddare samt för justeringsperson framgår av arvodesreglementets bilaga 2.

Det enskilda arvodesbeloppet fastställs med beaktande av bedömt behov av arbetsinsats till viss procentandel av ett basarvode. Procentandel och arvodesbelopp framgår av bilaga 1.

Basarvudet fastställs utifrån det arvodesbelopp som utges till ledamöterna vid Sveriges Riksdag. Basarvudet utgör 85 % av riksdagsledamöternas arvode per år och justeras när deras arvode förändras.

Arvoden som inte är baserade på Vaxholms stads basarvode (gruppleddararvode och ersättning för jourtjänstgöring) räknas inte upp årligen.

Fast arvode i form av årsarvode utgår normalt till ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande i nämnder och styrelser. Det fasta arvodet omfattar ersättning för allt som ingår i uppdraget **och endast ersättning för förlorad arbetsinkomst kan betalas ut utöver det fasta arvodet.**

Sammanträdesarvudet omfattar även ersättning för genomläsning av underlag, inställelse-återgång samt övriga förberedelser inför aktuellt sammanträde. Närvaro ska premieras. Därför utgår som huvudregel endast ersättning vid närvaro.

Arvode till gruppleddare ska utformas så att alla partier representerade i kommunfullmäktige ges skälig ekonomisk möjlighet att utföra gruppleddaruppdraget.

2. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Förtroendevalda som omfattas av bestämmelserna

Där annat inte sägs nedan gäller arvodesreglementet för kommunens förtroendevalda med aktiva uppdrag enligt kommunens förtroendemannaregister.

Förtroendevalda med uppdrag och ersättning från annat organ än Vaxholms Stad (ex. Attunda Tingsrätt) ersätts ej för det uppdraget genom detta reglemente.

2 § Arvodesberättigade sammanträden med mera

Tjänstgörande ledamöter och närvarande ersättare har rätt till ersättning enligt 8 § för;

- a) protokollförda sammanträden med kommunfullmäktige och dess beredningar, kommunstyrelsen och övriga nämnder, styrelse- och nämndutskott liksom revisorernas sammanträden,
- b) av kommunfullmäktige eller nämnder beslutade protokollförda sammanträden
- c) av kommunfullmäktige eller nämnder godkänd och beslutad medverkan i konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet, möte med intresseorganisationer och råd, som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget,
- d) restid i samband med förrättning enligt punkterna a) - c) ersätts vid sammanträden utanför kommunen,
- e) jourtjänstgöring med eller utan förrättning (till exempel kvälls- och helgtjänstgöring inom socialtjänsten),
- f) justering av protokoll av annan ledamot än presidiet.

3. FASTA ARVODEN

3 § Årsarvoden

Årsarvudet för ett uppdrag fastställs med hänsyn till uppdragets omfattning och innehåll och räknas upp med den höjning som utges till ledamöterna vid Sveriges Riksdag. Avstämning och uppräknings sker vid det tillfälle som Riksdagens arvodesnämnd fastställer riksdagsarvudet. **En förtroendevald som har årsarvode kan för timmar överstigande timantalet i årsarvudet endast få ersättning för förlorad arbetsinkomst**

Årsarvoden för uppdrag framgår av bilaga 1.

För en förtroendevald med uppdrag i revisionen och som lekmannarevisor i ett bolag gäller att i det fall bolaget, för lekmannarevisorer, tillämpar bestämmelserna i Vaxholms stads arvodesreglemente ska uppdraget anses ingå i årsarvudet.

4 § Särskilda bestämmelser avseende kommunalrådet

Kommunalrådets årsarvode avser samtliga kommunala uppdrag.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst i enlighet med § 15 betalas inte till kommunalrådet. Ersättning för sammanträden enligt § 8 betalas inte till kommunalrådet.

Kommunalrådet har rätt till ledighet enligt samma regler som gäller för anställda i Vaxholms stad. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att det inte inkräktar på uppdraget och godkännas av kommunstyrelsen.

5 § Arvode till förtroendevalda som har uppdrag som ordförande/vice ordförande i nämnd/styrelse och utskott som hör till denna

I det fall ledamot har ordförande- eller vice ordförandeposten i både nämnd/styrelse och utskott/beredning ska enbart årsarvode för ordförande/vice ordförandeposten i nämnd/styrelse betalas.

6 § Reducering av årsarvode i vissa fall m.m.

Om årsarvoderad förtroendevald på grund av sjukdom eller annat är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för en tid som överstiger en månad, ska arvodet minskas i motsvarande mån. Har en ersättare utsetts för årsarvoderad förtroendevald uppbär ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Till valnämndens presidium utbetalas årsarvode endast under de år då det är valår. Till arvodeskommitténs presidium utbetalas årsarvode, fördelat per månad, för den period arvodeskommittén är aktiv.

Avgår en årsarvoderad förtroendevald under tjänstgöringsperioden, utgår arvode till och med den månad då entledigande beviljats. Detsamma gäller för det fall förtroendevalds uppdrag förfaller på grund av att valbarhetshinder uppkommer.

Om årsarvoderad förtroendevald inte fullgör sitt uppdrag vad avser deltagande i sammanträden, beredningar eller fullgörande av någon av övriga uppgifter som är förenade med förtroendeuppdraget ska den månadsvisa utbetalningen av årsarvodet upphöra fram till den månad den förtroendevalde återigen fullgör de uppgifter som är förenade med uppdraget.

7 § Kommunal pension

För förtroendevalda finns det av kommunfullmäktige beslutade särskilda bestämmelser om kommunal pension.

4. SAMMANTRÄDESARVODE OCH ERSÄTTNINGAR

8 § Arvode för sammanträden

Sammanträdesarvodet fastställs med hänsyn till uppdragets omfattning och innehåll och räknas upp med den höjning som utges till ledamöterna vid Sveriges Riksdag. Avstämning och uppräknings sker vid det tillfälle som Riksdagens arvodesnämnd fastställer riksdagsarvodet.

Förtroendevalda har rätt till grundarvode för den första timmen av protokollförd närvaro vid sammanträde enligt § 2 a -b) - c) jämte timmarvode för efterföljande timmar med belopp som fullmäktige beslutat bilaga 1.

Arvode enligt reglementet ska betalas ut med samma belopp till tjänstgörande ledamöter, tjänstgörande och närvarande ej tjänstgörande ersättare.

Måltidsuppehåll/rast om maximalt 30 minuter anses ingå i sammanträdestiden.

9 § Ersättning för kostnader för resor

Ersättning betalas inte för resekostnader vid sammanträde inom kommunen. Ersättning för resekostnader och traktamente vid sammanträde eller annan förrättning utom kommunen utgår enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i de kommunala reseavtalen.

Ersättning för kostnader för båttaxi vid sammanträden inom kommunen kan betalas ut med stöd av 13 § till och från öar utan fast förbindelse (samt Tynningö) om det inte är möjligt att använda sig av reguljär sjötrafik för resan.

10 § Ersättning för kostnader för barntillsyn.

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte fyllt 12 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller annan närstående och inte heller för tid då barnet vistas i förskolan/skolbarnomsorg.

11 § Ersättning för kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat enligt bilaga 1.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller närstående.

12 § Ersättning för särskilda kostnader för funktionshindrad

Ersättning betalas till förtroendevald med funktionshinder för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt.

13 § Ersättning för övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i §§ 9-12 betalas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl förelegat för dessa kostnader.

14 § Ersättning för kompetensutveckling

Resurser för kompetensutveckling, som är relevant för förtroendevalds uppdrag kan tillskjutas efter beslut i respektive nämnd inom nämnden beslutad ram.

15 § Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade pensions- och semesterförmåner

Förtroendevalda har enligt Kommunallagen rätt till skälig ersättning för förlorad arbetsinkomst och andra ekonomiska förmåner som de förlorar när de fullgör sina uppdrag.

För anställda utgår ersättning i enlighet med uppvisat avdrag av lön till en maxersättning motsvarande fastställt basarvode per timme enligt bilaga 1. Ersättning utgår för högst 8 timmar per dygn och utbetalas månadsvis mot uppvisat avdrag av lön och tid från respektive arbetsgivare.

Beloppen för förlorad arbetsinkomst inkluderar ersättning för förlorad pensions- och semesterersättning.

Ersättningen förutsätter att den förtroendevalde ej erhåller sammanträdesarvode för tiden i fråga. För förtroendevald som erhåller årsarvode utbetalas ersättning för förlorad arbetsinkomst för tid som överstiger det av kommunen arvoderade timantalet (periodiserat månadsvis) enligt bilaga 1.

Förtroendevald som inte är löneanställd, t.ex. egenföretagare, och som kan visa att arbetsinkomst förlorats på grund av uppdraget, har rätt till ersättning mot uppvisande av senast anmälda inkomst till Försäkringskassan har till en maxersättning motsvarande fastställt basarvode per timme, enligt bilaga 1.

5. UTBETALNING OCH TOLKNING

16 § Hur man begär ersättning

Arvoden och ersättningar enligt betalas ut utan föregående anmälan, om närvaro registrerats på kommunens närvarolistor.

För att få ersättning i övrigt enligt reglementet ska den förtroendevalde styrka sammanträdestid, förluster eller kostnader. Sammanträdestid, förluster eller kostnader ska anmälas till kommunens personal/ekonomienhet.

Yrkande om ersättning enligt reglementet ska framställas senast inom sex (6) månader från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs sig.

17 § Tolkning av bestämmelserna i arvodesreglementet

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunstyrelsen.

18 § Utbetalning och återkrav

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel per månad. Övriga ersättningar betalas ut månatligen i efterskott.

Om ett årsarvode har betalats ut till en förtroendevald som inte utfört sina uppgifter i den ordning som föreskrivs i 6 § kommer beloppet att återkrävas. Dessa frågor prövas av kommunstyrelsen.

§ 9 Tolkning av bestämmelser i "Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026"

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. Ersättning för kostnader för båttaxi vid sammanträden inom kommunen kan betalas ut med stöd av 13 § "Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026" till och från öar utan fast förbindelse (samt Tynningö) om det inte är möjligt att använda sig av reguljär sjötrafik för resan.
2. Arvoden som inte baseras på Vaxholms stads basarvode (gruppleदारarvode och ersättning för jourtjänstgöring) ska inte räknas upp årligen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog 2022-04-25 § 17 Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026. Av 17 § i arvodesreglementet framgår att frågor om tolkning av bestämmelser i arvodesreglementet ska avgöras av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har i sin delgeringsordning p. 2.3 överlämnat denna beslutanderätt till kommunstyrelsens arbetsutskott.

För att klargöra hur arvodesreglementet ska tillämpas överlämnar förvaltningen nedanstående två frågor för tolkning av arbetsutskottet.

1. Rätt till ersättning för båttaxi.
2. Uppräkning av arvoden som inte baseras på Vaxholms stads basarvode (gruppleदारarvode och ersättning för jourtjänstgöring)

Förtroendevaldas rätt till ersättning för resor regleras av 9 § i Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026. Av reglementet framgår att ersättning för resekostnader inte betalas ut vid sammanträden inom kommunen.

Vaxholms stad geografiska läge som skärgårdskommun med bebodda öar innebär att förtroendevalda kan vara beroende av båt för att ta sig till och från politiska sammanträden. Den reguljära båttrafiken trafikerar inte samtliga öar under samtliga tider vilket innebär att privat båt eller båttaxi i vissa fall kan vara de enda transportalternativen.

Rätt till ersättning för båttaxi till och från sammanträden inom kommunen regleras inte i arvodesreglementet men av 13 § framgår att för andra kostnader än som avses i §§ 9-12 betalas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl föreligger för dessa kostnader.

För att möjliggöra för personer boendes i samtliga kommundelar att ha uppdrag som förtroendevald är förvaltningens bedömning att ersättning för kostnader för båttaxi vid sammanträden inom kommunen bör kunna betalas ut med stöd av 13 § för transport till och från öar utan fast förbindelse (samt Tynningö) om det inte är möjligt att använda sig av reguljär sjötrafik för resan.

Av arvodesreglementet framgår att årsarvode till förtroendevalda samt arvode för sammanträden ska räknas upp årligen med den höjning som utges till ledamöterna vid Sveriges riksdag. Av bilaga 1 till reglementet framgår att arvodet justeras varje år per den 1 januari i enlighet med riksdagsledamotsarvodets förändring närmast föregående år. Den första uppräknings för aktuellt reglemente genomfördes inför 2024. Förvaltningen noterade vid uppräknings att det finns otydligheter kring vilka arvoden som ska räknas upp. För årsarvoden, sammanträdesarvoden och andra arvoden som baseras på Vaxholms stads basarvode är det tydligt att uppräknings ska ske. Gruppledararvode och ersättning för jourtjänstgöring är inte baserade på basarvodet och för dessa arvoden kan förvaltningen inte utläsa av reglementet huruvida uppräknings ska ske.

Utifrån ovanstående överlämnar förvaltningen frågan till kommunstyrelsens arbetsutskott för tolkning men föreslår, utifrån förvaltningens bedömning, att arvoden som inte baseras på Vaxholms stads basarvode (gruppledararvode och ersättning för jourtjänstgöring) inte ska räknas upp årligen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, 2023-12-04

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

Arvoden och procentsatser från och med 2024

Kopia på beslutet till

För åtgärd:

Johanna Frunck, klk

§ 17 Tolkning av bestämmelserna i Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. I det fall ett bolag, för lekmannarevisorerna, tillämpar bestämmelserna i Vaxholms stads arvodesreglemente ska uppdraget anses ingå i årsarvodet.
2. Grundersättning ska endast utgå för sammanträden med nämnd/beredning/kommitté/råd.
3. En förtroendevald som uppbär årsarvode kan för timmar överstigande det av kommunen arvoderade timantalet endast få ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog 2022-04-25 § 17 Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026. Efter att reglementet har börjat tillämpas har det uppkommit frågetecken kring hur vissa av bestämmelserna ska tolkas. Av 17 § i arvodesreglementet framgår att frågor om tolkning av bestämmelser i arvodesreglementet ska avgöras av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har i sin delgeringsordning p. 2.3 överlämnat denna beslutanderätt till kommunstyrelsens arbetsutskott.

För att klargöra hur arvodesreglementet ska tillämpas överlämnar förvaltningen nedanstående tre områden för tolkning av arbetsutskottet.

1. Arvode till lekmannarevisorer i bolag.
2. Arvode vid andra sammankomster än sammanträden för nämnd/beredning/råd.
3. Arvode till årsarvoderad för tid som överstiger det av kommunen arvoderade timantalet.

Förvaltningen föreslår, utifrån i tjänsteutlåtandet beskriven tolkning av de olika områdena, kommunstyrelsens arbetsutskott besluta följande:

- I det fall ett bolag, för lekmannarevisorerna, tillämpar bestämmelserna i Vaxholms stads arvodesreglemente ska uppdraget anses ingå i årsarvodet.
- Grundersättning ska endast utgå för sammanträden med nämnd/beredning/kommitté/råd.
- En förtroendevald som uppbär årsarvode kan för timmar överstigande det av kommunen arvoderade timantalet endast få ersättning för förlorad arbetsinkomst

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag och finner bifall till eget yrkande.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, 2023-02-23

Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

Bilaga 1 Arvodesreglemente för förtroendevalda i Vaxholms stad 2023-2026

Kopia på beslutet till

För åtgärd: Kansliet

För kännedom: hr@vaxholm.se